

הארץ | דעות

לישראלים לא תזיק קצת בושה

חנין מנ'אדלה 11 בינואר 2024 התראות במייל

מאז 7 באוקטובר וככל שתמונת הטבח התבהרה, חשתי בושה ומבוכה. בני עמי ביצעו טבח. איך מתמודדים עם זה? לא מצאתי מלים מדויקות, גם אצלי הקונספציות קרסו.

בהמשך רציתי לכתוב על הקונטקסט; שדברים אינם קורים בחלל ריק, חמאס לא קם יום אחד והחליט לרצוח יהודים. אך לא היה לי קל או נוח לכתוב זאת כשהצד השני פצוע ומדמם. חיכיתי קצת. אחר כך, בחשש מסוים, גייסתי את המציאות של הפלסטינים, פרנץ פאנון ואדוארד סעיד, תיאוריות על קולניאליזם ואוריינטליזם, כדי בכל זאת לדבר על הקשר. תהיתי האם אוכל לחזור לדבר על 75 שנות כיבוש אחרי מה שבני עמי עשו? תהיתי, אם המאבק הפלסטיני לחירות ירד לטמיון.

הקושי שלי להיות בעמדה חדשה מדגיש את התדהמה שלי מהקלות שבה ישראלים מרגישים בנוח להתבטא בצורה אכזרית, חסרת הומניות, ביחס למה שקורה בעזה. האם זאת החוצפה הישראלית המפורסמת? או הניסיון ארוך השנים בעמדת המקרבן גורם להם להיות מורגלים ולהרגיש בנוח בשעה שהצבא שלהם מבצע הרג המוני והרס עצום בעזה — פעולות שמזמן חורגות מגבולות ההגנה העצמית?

באחד הימים הראשונים לאחר הטבח קראתי פוסט של פעילה בולטת בשמאל הישראלי ובו שיתפה, שהיא חשה רגשות "לא מחמיאים" ו"בא לה לקחת נשק וללכת להילחם ולשטח את עזה". תהיתי, אם חשבה בעבר איך מרגישים פלסטינים תחת 17 שנות מצור והרג. או אותו עיתונאי שקבע, ש"ההרג בעזה מזעזע. המון חפים מפשע נהרגים. אבל זה לא רצח עם".

ויש את הישראלים שתוהים "אם טבח באזרחים חפים מפשע הוא מה שיביא

לשחרור הפלסטינים" אבל משוכנעים, שהחרפת ההרג והמשבר ההומניטרי בעזה, לצערם כמובן, דווקא כן הפתרון. בכלל, איך זה שכמעט כל הישראלים היהודים מאמינים שהם מפעילים את האלימות בלית ברירה, רק כהגנה עצמית, כשכבר ברור שיש ברירה וזאת איננה הגנה אלא מתקפה?

ומה על ההמון במרכז המתון והשמאלני, שנחרד איך יכולנו בכלל להשוות ואיך לא התביישנו לדבר על קונטקסט כשהדם של החפים מפשע טרם יבש, אבל עכשיו, כשבעזה יש מעל 23 אלף הרוגים, רעב קיצוני ומחלות זיהומיות, הם כותבים ניתוחים ארוכים ומפורטים על זה שרעב זה אמנם לא נעים, אבל מה הקשר לרצח עם? הנה, כולם נהפכו לחוקרי ג'נוסייד: משווים ומכמתים את מספר ההרוגים עם כמות הפצצות שישראל מטילה וקובעים נחרצות: זה עוד לא רצח עם. עובדה, טובי לוחמי זכויות האדם, משפטנים, עורכי דין ואקטיביסטים מתגייסים ברגעים אלה כדי לשמור על מדינת ישראל מפני התביעה נגדה בהאג.

מעניין הדיסוננס הזה בקרב המרכז והשמאל הציוני: כל התבטאות קיצונית של פלסטינים מתורגמת מיד בישראל כקריאה למחוק את העם היהודי; אבל ואטורי, סטרוק, יחזקאלי, איילנד, יוסיאן, בן גביר, גלנט, אפילו גיא הוכמן — זה רק מפני שהם נכשלו בלשונם, או שהם סתם טמבלים. בתכלס, גם אם תכחישו או תגנו, לפי התמונות מעזה דווקא ואטורי והחברים שלו קרובים יותר למציאות.

כך כשאני נזכרת איך התביישתי ב-7 באוקטובר, אני מאחלת גם לישראלים קמצוץ בושה כזה.

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

 מלחמת חרבות ברזל רצועת עזה